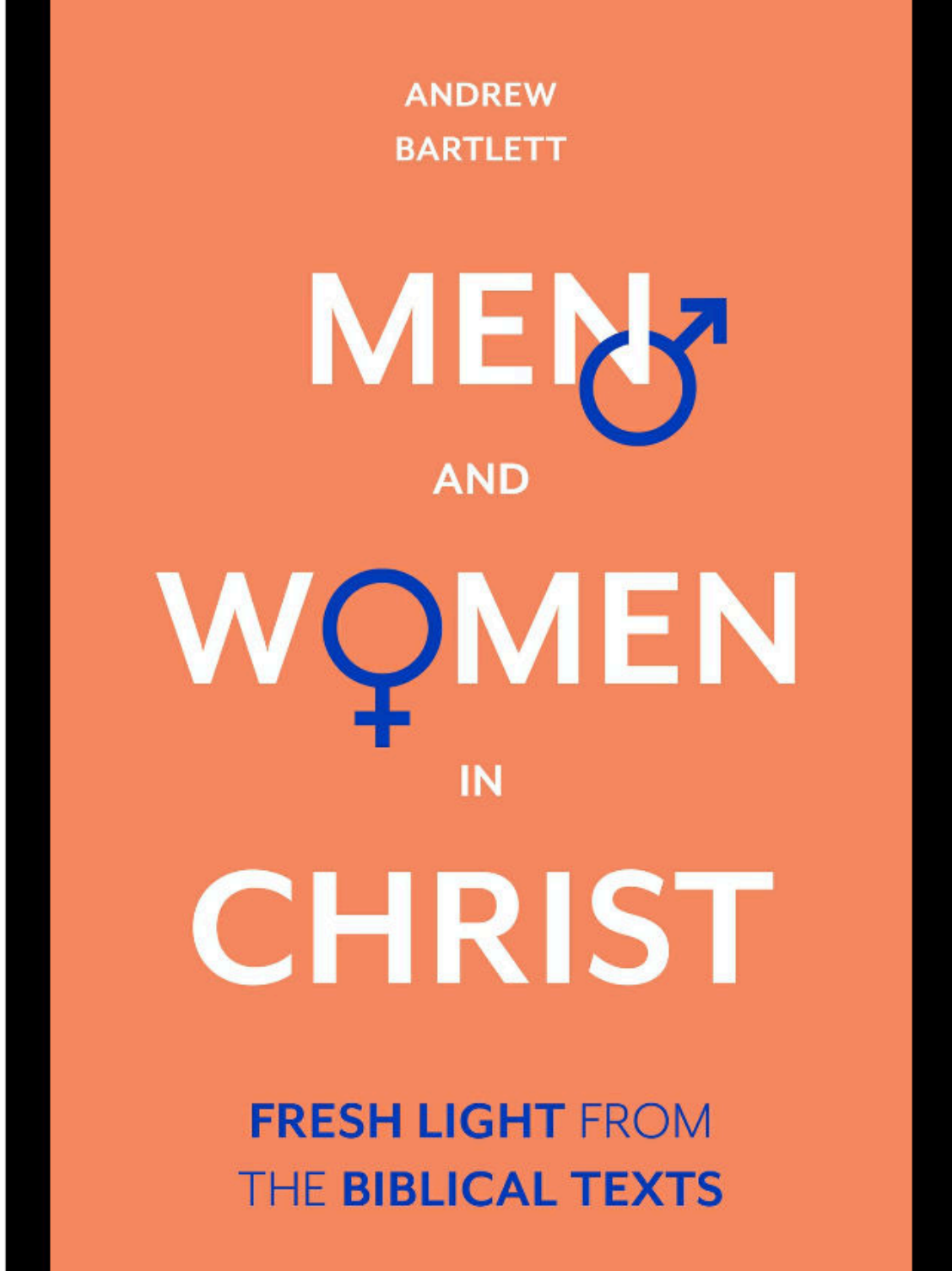

Bartlett, Andrew. Men and Women in Christ IVP

Andrew Bartlett KC bugün ağırlıklı olarak uluslararası arabulucu olarak çalışmaktadır. Keskin zekâlı bir düşünür olarak Yeni Antlaşma'da ve genel olarak Kutsal Kitap'ta kadın ile erkeğin rolü konusunu, bütün teolojik argümanları dikkate alarak ele almış ve baştan sona işlemiştir. Konuya önyargısız yaklaşmaya çalışmaktadır ve bence bunu başarmıştır. Bu, argümanlar düpedüz zayıf ya da iyi temellendirilmemiş olduğunda eşitlikçi görüşü de yer yer eleştirmesinden anlaşılır. Bu belge, ana bölümlerin Bartlett'in bizzat kaleme aldığı özetlerini içermektedir.

Almanca çeviri: Hans-Jörg Ronsdorf, Ekim 2026'da gözden geçirilmiştir.

Bu belge, Andrew Bartlett'in izniyle www.hans-joerg-ronsdorf.de ana sayfasında yayımlanmıştır.

Kutsal Yazılar'la uyum içinde, kilisenin sağlığını desteklemek için kadınların da kilisede öğretme ve önderlik hizmetleri üstlenmesi gerektiği kanaatini taşıyorum.

25 Mayıs 2025

1. Bölümün Özeti: Geleneği yeniden düşünmek, birliği aramak

1. Hristiyanların birliği, eşitlikçiler ile tamamlayıcılar arasındaki kutuplaştırıcı bir bölünmeyle zarar görmektedir.
2. Kadınların doğaları gereği erkeklerden aşağı olduğunu söyleyen geleneksel Kutsal Kitap yorumu haklı olarak reddedilmiştir; çünkü bu yorum asıl metinden çok ataerkil kültüre dayanmaktaydı. Bugün hem eşitlikçiler hem de tamamlayıcılar kadınları ve erkekleri doğaları gereği eşit değerde görmekte ve kadınların toplumun genelinde önderlik görevleri üstlenebileceğini artık kabul etmektedir. Ancak tamamlayıcılar, kilisede ve evlilikte erkeğin önderliğinde ısrar etmektedir.
3. Kutsal Kitap'ın sadık bir yorumu, Kutsal Yazılar'ı geleneğin önünde tutar, kültüre dikkat eder, bağlam içinde kaynak dile geri döner, tutarlılık arar ve Mesih merkezli, kanonik bir yaklaşım izler; ve bunu ruhsal açıklık ve pratik bilgelikle yapar (Ek 1).
4. Bu yöntemlerin uygulanması, bu kitabın vardığı sonuçlara götürür: tamamlayıcı ve eşitlikçi görüşlerin her biri kısmen doğru, kısmen yanlıştır.
5. Hristiyanlar bu konularda birbirlerine daha çok yaklaşabilirse, bu Rab'bi hoşnut edecek ve kilisenin şaşkın ve yaralı bir dünyada tuz ve ışık olarak hizmetini güçlendirecektir.

2. Bölümün Özeti: Koca ve karı, erkekler ve kadınlar: 1 Korintliler 7

1. 1 Korintliler 7, Yeni Antlaşma'da evliliğin en uzun ele alındığı yer olarak öne çıkmasına ve Yeni Antlaşma'da bir kocanın yetkisinden açıkça söz edilen tek yeri içermesine rağmen, tamamlayıcı çözümlemelerde gözden kaçırılmaya ya da önemsiz gösterilmeye eğilimlidir.
2. Pavlus'un dünya görüşü Mesih merkezlidir. Yaratılış gözden kaybolmaz, ama kurtuluş ve yeni yaratılış ön plandadır. Onun evlilik anlayışı, Mesih'in gelmiş olduğunu ve sonun görüldüğünü hesaba katar. Bu, imanlıların bütün şimdiki yaşam koşullarını göreceli kılar; gelecek olanla karşılaştırıldığında bunlar önemsizleşir. Bu ışıktaki Pavlus bekârlığı tavsiye eder ve dikkat çekici ölçüde eşit haklara dayanan bir evlilik anlayışını savunur.
3. Pavlus'un 3-5. ayetlerde öğrettiği gibi, koca ile karı aynı yetkiye sahiptir. Pavlus tek taraflı karar vermeyi reddeder. Kocanın karısı üzerinde tek taraflı yetki olarak anlaşılan önderliği, elçinin öğretisiyle doğrudan çelişir.
4. 3-5. ayetler, kocanın tek taraflı yetkisine yalnızca cinsel birleşme ve ortak dua için geçerli özel bir istisna olarak haklı biçimde görülemez.
5. 1-16, 25-28 ve 32-40. ayetlerden anlaşılabilirdiği kadarıyla Pavlus, erkekler ile kadınlar arasındaki kişisel ilişkilerde tam bir eşitlik öngörür. Pavlus kocanın karısı üzerinde hiyerarşik, tek taraflı bir yetkisi olduğuna inansaydı, bu sözleri yazmış olması açıklanamaz görünürdü.

6. Bu, Pavlus'un modern anlamda bir eşitlikçi olduğu anlamına gelmez. O, evlilikte bireyin kendi haklarını kullanmasına çağırır; tersine, eşit haklara sahip ortakların her birini Romalılar 12:10, Galatyalılar 5:13 ve Filipililer 2:3 ile uyum içinde, ötekine boyun eğerek uymaya çağırır.

3. Bölümün Özeti: Hiyerarşiler, boyun eğme ve sevgi: Koloseliler 3 ve Efesliler 5

1. Koloseliler ve Efesliler mektupları aşağı yukarı aynı zamanda yazılmış ve kiliseden kiliseye aktarılacak üzere tasarlanmıştır; bu nedenle onları birlikte ele almak uygundur.
2. Pavlus, yerinde olduklarında hiyerarşileri reddetmez.
3. "Boyun eğmek" sözcüğü (*hupotassō*), rütbe bakımından bir başkasının altında durma düşüncesini içerir. Ancak Pavlus'un kadınlara boyun eğmelerini buyurması, tek başına evlilikte bir hiyerarşiyi önceden varsaymaz. Pavlus'un, kocaları onlar üzerinde yetkiye *sahip olduğu* için kadınların boyun eğmesi gerektiğini mi, yoksa kadınların kocaları kendilerinden üstünmüş *gibi* davranmaları gerektiğini mi kastettiğine karar vermemiz gerekir.
4. Hristiyan ilişkilerinde boyun eğme, başka bir insana sorgusuz itaat etmek anlamına gelmez. Başka bir insanın peşinden bir haksızlığa gitmek diye bir Hristiyan yükümlülüğü yoktur.
5. Birinci yüzyıl kültüründe tek tip bir evlilik anlayışı yoktu, ama tipik olarak koca, karısı üzerinde tek taraflı yetkiye sahipti.
6. Pavlus'un kadınlara boyun eğmeleri, kocalara ise sevmeleri yönündeki buyrukları kısmen pratik düşüncelerle belirlenmiştir.
7. Pavlus, ana babanın çocuklar üzerindeki yetkisini onaylar, ama köle sahiplerinin köleler üzerindeki yetkisini onaylamaz. Ev halkındaki üç ilişkinin (karının kocaya, çocuğun babaya, kölenin efendiye ilişkisi) karşılaştırılması, Pavlus'un kocanın karısı üzerindeki tek taraflı yetkisini onayladığını kanıtlamaz.

4. Bölümün Özeti: Evlilik Kurtarıcı'yı yansıtır: Efesliler 5

1. Yeni yaratılışın tamamlanışında tek evlilik, Mesih ile halkı arasındaki birlik olacaktır. Pavlus Efesliler 5'te, şimdiki çağda evliliğin bu gerçeğe işaret eden bir şey olarak görülmesi gerektiğini öğretir. Koca ile karının birbirlerine nasıl davrandıkları, Mesih'e benzer bir yaşam sürmek için Kutsal Ruh'la dolmalarının sonuçlarının bir parçası olarak anlaşılmalıdır.
2. Pavlus, hem Mesih'in kiliseyle ilişkisini hem de kocanın evlilikteki çağrısını betimlemek için bir "baş" mecazı kullanır. Grekçede bu, tek bir anlamı olan kalıplaşmış bir mecaz değildi; bu yüzden anlamı bağlamdan belirlenmelidir. Efesliler 1:21-23'te ağırlık büyük olasılıkla Mesih'in egemenliğindedir, 4:13-16'da ise onun Kurtarıcı oluşunda. Dört özellik, Pavlus'un ikinci anlamı kocaya uyguladığını gösterir. Bunlar şunlardır: (a) 5:23'te "kilisenin başı" ile "bedenin Kurtarıcısı olan kendisi" ifadelerinin yan yana konması (apozisyon); (b) Pavlus'ta 5:25-33'te Kurtarıcılık konusu; (c) 5:31-32'de Yaratılış kitabını kullanışı; ve (d) 5:24'ün ilk sözcüğü (*alla*, "ama"); bu sözcük ancak Pavlus kocayı Rab olarak değil, Kurtarıcı olarak Mesih'le karşılaştırıyorsa bağlama uygun biçimde açıklanabilir.
3. Baş-beden mecazından ve Mesih ile kilise arasındaki karşılaştırmadan çıktığı biçimiyle kocanın baş oluşunun anlamı, onun karısının iyiliği için sevgi dolu bir kendini feda etme konusunda özel bir

yükümlülüğü olmasıdır. Kocanın başında bir taç varsa, o bir dikenli taçtır.

4. Kadınlar, kocaları efendileriymiş gibi davranmalıdır. Bu, kocaların karılarının efendisi olduğu anlamına gelmez. Pavlus karının boyun eğmesinin gerekçeleri olarak Mesih'in örneğini ve O'na duyulan saygıyı (1-2, 21-22. ayetler) ve kocanın kendini feda eden hizmet sorumluluğunu (22-23. ayetler) gösterir. Kocanın Tanrı tarafından verilmiş tek taraflı bir yetkisine dayanan bir gerekçe göstermez.
5. Pavlus'un 21. ayette istediği boyun eğme, imanlıların birbirlerine gönüllü, karşılıklı boyun eğmesidir. Kocalar, karıları söz konusu olduğunda bundan muaf değildir.
6. Yukarıda açıklanan sınırlı ve özel anlamda Pavlus, kocaların ve karıların sorumlulukları arasında ayırım yapar. Sorumlulukların her türlü açık ayrımını reddeden eşitlikçi görüş, Pavlus'un baş-beden mecazını ve Mesih ile kilise arasındaki karşılaştırmayı kullanışıyla uyum içinde değildir.
7. Efesliler 5'teki örneğe göre yaşanan evlilikler, İsa Mesih'in alçakgönüllülüğünü ve kilisesine olan fedakâr sevgisini harika bir biçimde gözler önüne serebilir.
8. Pavlus, ev halkının ortak bir önderliğini öngörür gibi görünmektedir ve aile sorumluluğunun erkekler ile kadınlar arasında nasıl paylaştırılacağını buyurmaz.

5. Bölümün Özeti: Yaratılış ve yaşam: Yaratılış 1-3 ve ötesi

1. Yaratılış 1-3'ün erkeğin önderlik yetkisini savunan tamamlayıcı yorumu, Kutsal Kitap metninde açık bir dayanak bulmaz. Bu yorum, en iyi ihtimalle belirsiz olan çıkarımlara dayanır. Bunların hiçbir metinden zorunlu olarak çıkmaz.
2. Erkek ya da kadın olmak, yaratılışla verilmiş bir gerçektir. Kadın, erkeğe güçlü bir müttefik olmak üzere yaratılmış olarak gösterilir. Bu, erkek ile kadın arasında açık bir ayrıma işaret eder.
3. Yaratılış metni bu ayrımı tanımlamaz ya da geliştirmez. Başka Kutsal Yazı bölümlerinin önderlikteki sorumlulukları ortaya koyabileceği olasılığını açık bırakır. Ancak erkeğin egemenliğini temellendirmez. Yaratılış 3:16'da betimlendiği biçimiyle bir erkeğin karısına egemen olması, düşüşün olumsuz bir sonucu olarak gösterilir. Bu, bilinçli olarak sürdürülmesi ya da daha da pekiştirilmesi gereken bir şey değildir.
4. Eski Antlaşma'da kocaların karıları üzerinde yetki kullanması gerektiğini söyleyen hiçbir metin yoktur.
5. Kutsal Yazılar, aileye bakmada erkek ile kadının rollerinin belirli bir dağılımını buyurmaz. Süleyman'ın Özdeyişleri 31'deki, hem geçimi sağlayan hem de evi yöneten erdemli kadının betimlemesi, belirli bir tarihsel ve kültürel ortamda idealleştirilmiş bir tablo çizer. İnsanların yaşam koşulları, yetenekleri ve armağanları farklıdır. Süleyman'ın Özdeyişleri 31'i bağlayıcı bir buyruk olarak görmek, metni yanlış anlamak olur.
6. Yaratılış hakkındaki öğretiş, Hristiyan evliliği sorusuna kesin bir yanıt veremez; çünkü "Tanrı ilk yaratılışı düşüşten önce nasıl düzenledi?" sorusunun ötesine geçmeli ve şunu da sormalıyız: "Tanrı'nın kurtarılmış insanlar için amacı nedir?" ve "Bu amaç ışığında şimdi nasıl yaşamalıyız?"
7. Yaratılış 2:24'te evliliğin kurulması ruhsal bir anlam taşır; çünkü Mesih ile kilisesinin birleşmesine önceden işaret eder (Efesliler 5:31). Yaratılış 1-3'ün tamamlayıcı yorumu doğru olsa bile, bundan

Mesih'te erkeğin kadına egemen olması gerektiği sonucu çıkmazdı. Mesih'teki kurtuluş, imanlıları ileriye, yeni yaratılışa götürür; geriye, düşüşten önceki zamana değil.

8. Eski Antlaşma'da kadınların Tanrı'nın onayıyla önderlik ettiği örnekler, kadınların hiçbir zaman erkeklerle önderlik edemeyeceği ya da onlar üzerinde yetki kullanamayacağı yönünde bir ilkenin var olduğu düşüncesiyle bağdaştırılmaz.

6. Bölümün Özeti: Boyun eğme ve onur: 1 Petrus

1. Petrus'un yaşam görüşü Mesih merkezlidir. Rabbimiz'in alçakgönüllü sevgisinin ve boyun eğişinin örneği, Petrus'un birinci mektubunda belirgin biçimde öne çıkar.
2. Petrus burada bunun, Hristiyan imanlıların başkalarına onur göstermesi gereken çeşitli durumlara, evlilik de dahil, nasıl uygulanabileceğini tartışır.
3. Petrus'un kadınların kocalarına boyun eğmesi için gösterdiği gerekçeler arasında şunlar vardır: (a) onları kazanmak; (b) yumuşak bir ruh Tanrı'yı hoşnut eder; ve (c) Sara gibi geçmişin kutsal kadınlarının örneği. Sara, zor koşullar altında Tanrı'ya – ve dolayısıyla kocasına da – boyun eğmeyi harika ve cesaret verici bir biçimde gösterir (3:1-6). Petrus'un kadınların boyun eğmesi için ileri sürdüğü benzetmeler şunlardır: bütün imanlılara boyun eğme çağrısı (2:15-17), kölelere haksız efendilerine bile boyun eğmelerini buyurması (2:18-21) ve kendisine haksız yere acı çektirenlere boyun eğen Mesih'in örneği (2:21-24). Gösterdiği gerekçeler arasında, Tanrı'nın planının kocaları karıları üzerinde tek taraflı bir yetki konumuna yerleştirmiş olması yoktur. Bunu doğru saysaydı, bu gerekçeyi belirtmek son derece doğal olurdu. Kutsal Kitap'ın hiçbir yerinde kocalara karıları üzerinde tek taraflı yetki kullanmalarını buyuran bir ayet yoktur.
4. Kocalar da "aynı şekilde", yumuşaklıkla davranmalı ve karılarına onur göstermelidir (3:7). Bu, karşılıklı boyun eğmeye işaret eder.
5. Gerçek Tanrı'nın mirasçısı diye anılmak, mümkün olan en yüksek onur konumudur. Erkek ve kadın eşit ölçüde "yaşam lütfunun mirasçıları"dır. Doğru çevrildiğinde, dikkatle okunduğunda ve doğru anlaşıldığında 1 Petrus 3:1-7, erkeğin kadın üzerinde tek taraflı bir yetkisini onaylamaz.
6. Ataerkil kültür 1 Petrus 3:1-7'yi kötüye kullanmıştır. Kocalar karılarını zorlamamalıdır. Aile içi şiddet varsa, buna son vermek için adımlar atılmalıdır.
7. Hristiyan ilişkilerinde karşılıklı boyun eğme, uygun bir önderlikle bağdaşır. Kilisede Hristiyan önderliği, başka insanlara zorla baskı uygulamak anlamına gelmez. Kilise disiplini gerektiğinde, uygun olan en ağır önlem topluluktan çıkarmadır – ve bunun ötesinde hiçbir şey değildir.

7. Bölümün Özeti: Örtülü anlamlar mı? 1 Korintliler 11

1. 1 Korintliler 11:3 ayeti, Pavlus'un dua etme ve peygamberlikte bulunma hakkındaki açıklamalarının üzerinde başlık gibi duran çerçeve bir ifadedir. Onun argümanını taşır.
2. Pavlus'un ne demek istediği, Üçlülük öğretisinin ince nüanslarına başvurularak kesin ya da ikna edici biçimde açıklığa kavuşturulamaz.
3. Sözcük incelemeleri, "üzerinde yetki" ve "kaynak"ın *kephalē* (baş) sözcüğünün olası mecazi kullanımları olduğunu gösterir. Başka yerlerdeki dil kullanımı, Pavlus'un bu ayette hangi anlamı

kastettiğine karar veremez. Bu anlam, bağlamın incelenmesiyle belirlenmelidir.

4. Pavlus'un kaygısını erkeklerin kadınlar üzerindeki yetkisinde gören hiyerarşik yorum doğru olamaz; çünkü sekiz noktada metinle çelişir. Özellikle önemlisi şudur: Hiyerarşik yorum, Pavlus'un çerçeve ifadesinin işlevini göz ardı etmeyi, 10. ayeti yanlış çevirmeyi ve Pavlus'un 11. ayeti tersinden yazdığını varsaymayı gerektirir.
5. Belirleyici kültürel ortamda kadınların saç genellikle görünürdü ve bir peçeyle gizlenmezdi (bkz. 1 Timoteos 2:9; 1 Petrus 3:3). Ancak Korint'teki putperest gelenekler, hem karşı cinsler hem de aynı cinsler arasında onursuz cinsel davranışı teşvik ediyordu ve bu, Korint'teki kilise için bir sorundu. Erkeklerde uzun saç ve kadınlarda başın üstünde toplanmak yerine açıkça aşağı dökülen uzun saç, her ikisi de böyle bir davranışa hazır olunduğuna işaret ediyordu.
6. Bölümü peçelerle ilgiliymiş gibi okumak birçok güçlük doğurur. Pavlus kadınların örtünmesi hakkında değil, saçın nasıl taşındığı hakkında yazar. Doğru çevrildiğinde 2-16. ayetler baştan sona peçelerle değil, saç biçimleriyle ilgilidir.
7. NIV, *anēr* ve *gunē* sözcüklerini bütün bölüm boyunca haklı olarak "koca" ve "karı" diye değil, "erkek" ve "kadın" diye çevirir.

8. Bölümün Özeti: Onursuzluk getiren saç: 1 Korintliler 11

1. Pavlus'un 1 Korintliler 11:3'teki teolojik motifinin kaynak olduğunu ve onun tapınma toplantısında peygamberlikte bulunan ya da yüksek sesle dua edenlerin saç biçimlerinden söz ettiğini kabul ettiğimiz anda, onun kesintisiz, mantıklı ve tutarlı bir argüman geliştirdiğini görürüz. Kaynak ve saç biçimleri yönündeki bir yorumun Pavlus'un yazdıklarını esas olarak doğru kavradığına dair en az on işaret vardır. Kaynak yönündeki yoruma yöneltilebilir itirazlar ikna edici değildir.
2. Pavlus'un derdi saçın kendisi değil, Korintlilerin saç biçimlerinin iletmediği onursuz mesajdır. Onların davranışı, Yaratılış kitabında öğretildiği biçimiyle Tanrı'nın erkekler ve kadınlar için amaçlarını onurlandırmalı, onursuz ve bu amaçlara aykırı görünmemelidir. Bu bağlamda önemli olan şudur: Bu amaçlara sadık, tek eşli, karşı cinsler arasındaki evlilik de dahildir. Pavlus Mesih'teki kurtuluşu da vurgular: Erkek ve kadın yaratılışta cinsiyetleriyle birbirinden ayrılmış olsalar da, kurtuluştaki Rab'de birleşmişlerdir. Erkekler ve kadınlar birbirlerine muhtaçtır ve her birinin ötekine katkılarına ihtiyacı vardır. Dua ve peygamberlik, erkekler ve kadınlar tarafından, hem yaratılışın hem de kurtuluşun kaynağı olan Tanrı'yı onurlandıracak biçimde yapılmalıdır.
3. Pavlus bu bölümde erkeğin kadın üzerindeki bir yetkisinden hiç söz etmez. Aynı şekilde kilisedeki belirli önderlik ve öğretme görevlerinin erkeklere ayrıldığından da söz etmez. Erkeğin kadın üzerindeki yetkisi ve kadınların hizmetinin kısıtlanması düşüncelerini desteklemek isteyen kişi, bunu başka Kutsal Yazı bölümlerine dayanarak yapmak zorundadır.

9. Bölümün Özeti: Susan kadınlar mı? 1 Korintliler 14

1. 34-35. ayetler, 33. ayetten ayrı bir bütün oluşturur. 33. ayet, bazı modern çevirilerde yapıldığı gibi ikiye bölünüp kısmen 34. ayete bağlanmamalıdır.
2. Bu iki ayetin içeriği, çevreleyen bağlamla keskin bir çelişki içindedir. Bu çelişki, tatmin edici bir çözümü bulunamamış yorum soruları doğurur.

3. Pavlus, kadınların susmasının Rab İsa'nın bir buyruğuyla emredildiğini söylüyor gibi görünmektedir. Bu da bir başka bilmedir.
4. Bu yorum bilmecelerinin tatmin edici bir çözümü olmadığından, bu ayetler hakkında ne düşünmemiz gerektiğini söyleyemeyiz. Özellikle de, Eski Antlaşma'nın tespit edilemeyen bir yerine (34. ayet) ve kültürel gerekçelere (35. ayet) dayanan bir konuşma kısıtlamasının başka zamanlardaki ve kültürlerdeki kiliseler için geçerli olması gerekip gerekmediğini değerlendiremeyiz.

10. Bölümün Özeti: Susma sonradan mı eklendi? 1 Korintliler 14

1. Kutsal Yazılar'ın ilk verildiği biçimiyle Tanrı'nın vahyi olduğu inancı, Hristiyan bilginleri, kilisenin doğru kopyalar kullanmasını ve kopyalama hatalarının ya da sahte değişikliklerin bağlayıcı sayılmamasını olabildiğince sağlamakla yükümlü kılar.
2. Bugünkü Kutsal Kitaplarımızda 1 Korintliler 14:34-35 olarak basılan metin büyük olasılıkla özgün değildir. Şu anda elde bulunan kanıtların bütünü en iyi açıklaması, Pavlus'tan başka birinin 34-35. ayetleri erken bir kenar notu (glos) ya da yorum olarak sayfanın kenarına yazmış olmasıdır. Kopyacılar bu kenar notunu yanlışlıkla asıl mektubun bir parçası sanmış ve ana metne almışlar, ama onu nereye ekleyeceklerinden emin olamamışlardır. Onu iki farklı yere eklemişlerdir (kimileri 33. ayetten sonra, kimileri 40. ayetten sonra).
3. Bu açıklama, dış ve iç bütün mevcut kanıtları hakkıyla karşılar. Hiçbir inandırıcı kanıtla çelişmez. El yazmalarındaki bulguların bütün ilgili özellikleri de dahil olmak üzere, bu ayetlerle bağlantılı her tarihsel ve yorumsal sorunu çözer. Başka hiçbir açıklama bu ölçütleri karşılamaz.

11. Bölümün Özeti: Öğretmek ve 1 Timoteos 2: Güçlükler

1. Pavlus'un 1 Timoteos mektubundaki buyruklarının amacı, sapkın öğretişle ve tanrısızlıkla mücadele etmek, Mesih'te doğru öğretiş ve Tanrı yolunda yaşamayı teşvik etmektir.
2. Pavlus'un 1 Timoteos 2:11-15'te kadınlara getirdiği kısıtlamanın anlamı hakkında bir tartışma vardır. Bütün yorumcuların uğraşmak zorunda olduğu en büyük güçlükler arasında şunlar vardır: (a) Efes'teki koşullar hakkındaki bilgilerimizin eksikliği, (b) 12. ayetteki seyrek kullanılan *authentēō* fiilinin anlamı hakkındaki belirsizlik ve (c) Pavlus'un belirleyici bölümdeki yoğun yazış biçimi.
3. Pavlus'un kısıtlamasının anlamı hakkındaki tartışma, mutlak ve evrensel bir yorum ile koşullu ve sınırlı bir yorum arasındaki bir yarış değildir. Her iki taraf da, Pavlus'un kadınların öğretmesini onaylamasıyla bağdaşabilmesi için onun niyetinin bir biçimde sınırlı olması gerektiğini kabul eder. Tartışmalı olan, onun amaçladığı sınırlamanın türüdür.
4. Eşitlikçiler, Pavlus'un 12. ayetteki kısıtlamasının Efes'teki belirli, geçici bir sorunu gidermekle sınırlı olduğunu ileri sürmüşlerdir. Ancak Pavlus'un ne demek istediğine dair hem Efes'te gerçekte olup bitenler hakkındaki mevcut kanıtlara hem de Pavlus'un yazdıklarının ayrıntılarına uyan bir açıklama bulmakta zorlanmışlardır. Eşitlikçi yorumların zor yanıtlayabildiği dört güç soruya dikkat çektim.
5. Tamamlayıcılar, Pavlus'un 12. ayetteki derdinin kilisede yetkili öğretiş kimin verdiği olduğunu ileri sürerler. Ancak bununla ciddi güçlükler bağlantılıdır. Bunlar arasında şunlar vardır:
 - • “İzin vermiyorum” / “Şu anda izin vermiyorum”, bütün zamanlarda ve bütün yerlerde, bütün herkese açık kilise toplantıları için geçerli kalıcı bir kural koymak için tuhaf bir anlatım biçimi olurdu.

Pavlus'un kısıtlaması, onun yetki alanına giren belirli kişiler için geçerlidir. Bu anlatım biçimi Kutsal Kitap'ın başka hiçbir yerinde kalıcı bir kural koymak için kullanılmaz. Genel geçer bir ilke ancak 13. ayet, Pavlus'un bir yaratılış ilkesine başvurması olarak anlaşılırsa çıkarılabilir.

- Pavlus hiçbir yerde yerel kilisenin önderliğinin yalnızca erkeklere ayrılması gerektiğini açıkça söylemez. Pavlus 12. ayette erkeklerin önderlik yetkisini korumak isteseydi, kadınların erkeklere peygamberlik etmesini de yasaklaması gerekirdi; oysa 1 Korintliler mektubunda buna izin vermiştir.
 - Kutsal Yazılar, başka Hristiyan öğretim etkinliklerinden ayrı olan ve belirli bir erkekler grubuna verilmiş özel bir yetkili öğretiş etkinliğini açıkça tanımaz.
 - Pavlus gerçekten (tamamlayıcıların ileri sürdüğü gibi) Yaratılış 2'nin kilise için geçerli olan, yetkili erkek önderliğine dair bir yaratılış ilkesi öğrettiği görüşündeyse, bu ilkenin bütün yaşam için geçerli olması gerekirdi. Ama tamamlayıcılar, onu bu kadar geniş kapsamlı uygulamakta tereddüt ederek bununla kendileri çelişirler. Onların çözümlemesi, Pavlus'un neden Yaratılış'a dayandığına tutarlı bir açıklama getirmez.
6. Tartışma bir çıkmaza girmiştir. Yeni bir başlangıç gereklidir. Her iki taraftaki yorumcuların çoğu, Pavlus'un 1 Timoteos 2'de özellikle herkese açık kilise toplantılarındaki davranış için buyruklar verdiğini varsaymıştır. Ancak bu, Pavlus'un yazdıklarının ayrıntılarına uymaz. Çıkmazdan kurtulmak için ilk yapılması gereken, 2. bölümün herkese açık kilise toplantısına yönelik olmadığını görmektir.

12. Bölümün Özeti: Öğretmek ve 1 Timoteos 2: Bağlamdan anahtarlar

1. Dört anahtar, 2:9-15'in tamamen edebi ve tarihsel bağlama dayanan bir yorumunun yolunu açar. Birincisi, bu ayetleri gerçekten 1:1-2:8 bağlamında okuduğumuzdan emin olmaktır. İkincisi, 1 Timoteos mektubunda kadınlarla ilgili iki uzun bölümü birlikte ele almaktır. 5:3-16'dan tarihsel bağlam hakkında ne çıkarılabileceğini gördüğümüzde, mektubun ilk okuyucusu olan Timoteos'un yerine kendimizi daha çok koyabiliriz. Bu, 2:9-15'i anlamamıza önemli ölçüde katkıda bulunur. Üçüncü anahtar, *authentēō*'nun anlamını önce geçici olarak bağlamdan belirlemek ve sonra onu olası anlamların yelpazesıyla sınamak olacaktır. Dördüncü anahtar, Pavlus'un 15. ayette koyduğu yol işaretlerine dikkat etmek olacaktır.
2. Efes kilisesinin tarihsel arka planı hakkındaki bilgiler, büyü sanatlarının ve astrolojinin uygulandığı bir ortamı ortaya koyar. Pavlus mektubunda büyüye ve astrolojik düşüncelere göndermeler yapar. Efes'te dolaşımda olan sapkın öğretişe büyücülük ve astroloji de dahildir. Bu etkilere karşı durmak, kötülüğün görünmez güçlerine karşı ruhsal bir savaştır.
3. 11-12. ayetlerde Pavlus'un derdi, tanrısız davranışları onun 9-10. ayetlerdeki sert uyarılarına yol açan bazı varlıklı kadınlardır. Bu kadınlar aylaktır. Uygunsuz ve savurgan bir gösterişle giyinirler. Ev ev dolaşırlar; her biri cinsel arzularını tatmin edecek bir erkek arar ve sapkın öğretiş yayarlar. Bunun yerine bu kadınlar, Tanrı'ya tam bir boyun eğiş içinde iyi işler yapmayı öğrenmeli ve sakin, Tanrı korkusuyla dolu bir yaşam sürmelidir. Bu kadınlar kötülüğün etkisi altındadır. Görünüşe göre onlar, kilisede hâlâ kalmış olan ve Timoteos'un ilgilenmesi gereken sahte öğretmenlerdir. Timoteos onları uyarmalı ve içlerinden hiçbirinin, yenilenmiş yaşamını ve değişmiş karakterini kanıtlamadan kilisede ihtiyar ya da kadın diyakoz görevini üstlenmemesini sağlamalıdır.

13. Bölümün Özeti: Öğretmek ve 1 Timoteos 2: Pavlus'un argümanı

1. Üçüncü anahtar uyguladığımızda, *authenteō* 1 Timoteos 2:9-12 bağlamında "alt etmek" anlamına geliyor gibi görünür. Pavlus'un derdi şudur: "Pahalı ve uygunsuz giysiler içinde, edep ve özdenetimden yoksun sahte bir öğretmen kadının bir erkeğe öğretmesine ve onu alt etmesine izin vermiyorum: Sakin ve saygılı olmalı, Tanrı'ya tam bir boyun eğiş içinde gerçeğe uygun davranmayı öğrenmelidir."
2. Bu yorum, Pavlus'un 13-14. ayetlerde neden Yaratılış'a gönderme yaptığını kolayca açıklar. Pavlus, Kutsal Yazılar'ın anlattığı ilk ruhsal savaşa başvurarak 11-12. ayetlerdeki sözünün altını çizer: Orada bir kadın Şeytan tarafından aldatılmış, böylece yasak bilgiyi benimsemişti; bir erkeğe yanlış öğretmiş ve onu alt etmişti – kötü sonuçlarla.
3. Pavlus bu seyrek sözcüğü seçer; çünkü bu sözcük, astrolojik gelenekte aynı anlamda kullanılır; bu gelenek de zengin kadınların yaydığı sapkın öğretişin bir parçasıdır. Sözcük ayrıca büyücülükle ve kurtuluşun karşıtı olan ölümlerle de ilişkilendirilir.
4. Bu yorum çizgisi, geleneksel olarak zor bir ayet sayılan 15. ayetin anlamına ışık tutar. Bu ayet, Artemis kültünün inançlarına yandan bir bakışla, Mesih'in doğumuyla gerçekleşen kurtuluştan söz eder.
5. Dördüncü anahtar uyguladığımızda, Pavlus'un 15. ayette iki yol işareti koyduğunu görürüz. Okuyucuya, 11-12. ayetlerdeki "kadın"ı (15. ayette "o ... kurtulacaktır") 9-10. ayetlerdeki "kadınlar"la (15. ayette "onlar ... sürdürürlerse") bir tuttuğunu gösterir. Bu, Pavlus'un 11-12. ayetlerdeki buyruğunun 9-10. ayetlerdeki kadınlara yönelik olduğunu doğrular. Ayrıca 2:15 (*teknogonia*) ile 5:14 (*teknogoneō*) arasında dikkat çekici bir dilsel ve konusal bağlantı kurmak için alışılmadık bir sözcük dağarcığı kullanır. Bu da, okuyucuların 2. bölümde kadınlar hakkında söylediklerini 5. bölümde kadınlar hakkında söyledikleriyle yan yana okuduklarında bağlamı daha iyi anlayabileceklerini ayrıca doğrular.
6. Yukarıdaki yorum, Pavlus'un 1. bölümde başlayıp bütün mektup boyunca süren kesintisiz, tutarlı düşünce akışına uyar. 2. bölümün 3. bölüme nasıl geçtiğini gösterir. Ayrıca yukarıda 11. bölümde dikkat çektiğim, 2:12 ile ilgili dört güç soruyu yanıtlar.
7. 1 Timoteos 2 bölümü, ne kadınların kilisede öğretmesine genel bir yasağı ne de kadınların kilisede yetki kullanmasına genel bir yasağı haklı çıkarır.

14. Bölümün Özeti: Kilise önderi olarak kadınlar mı? Kutsal Kitap'a genel bir bakış

1. Kiliseye yalnızca erkeklerin önderlik edebileceği yönünde bir kural, ne 1 Korintliler 14:34-35 ile ne de 1 Timoteos 2:11-15 ile haklı çıkarılabilir.
2. İsa'nın on iki Yahudi erkeği elçi olarak seçmesi, bir yerel kiliseye önderlik etmek için hangi koşulların geçerli olduğunu belirlemez.
3. Eski Antlaşma'da öğretiş büyük ölçüde, ama yalnızca değil, kâhinlerin elindeydi. Kâhinlik işlevi İsa aracılığıyla tamamlanmıştır; ve Mesih'te bütün imanlılar "kâhin"dir. Kâhinlik önderlikle ya da bir öğretme göreviyle bir tutulmak istenirse, o zaman önderlik ve öğretme görevleri artık cinsiyet ayrımı olmaksızın Tanrı'nın bütün halkına potansiyel olarak açıktır.

4. 4, 5, 7 ve 8. bölümlerde “baş oluş” düşüncelerini inceledik. Efesliler 5, Yaratılış 1-3 ve 1 Korintliler 11, kadınların hizmetine yönelik kısıtlamaları desteklemez.
5. Kiliseye önderlik etmek ve kilisede öğretmek iç içe geçebilir; ama bunlar farklı etkinliklerdir. Kadınlara öğretme yasağı, kadınların ihtiyar olamayacağını kanıtlamazdı. Tersine, kadınların öğretmesine izin verilmesi de onların ihtiyar olabileceğini kanıtlamaz.
6. Kadınlar ilk kilisede öne çıkan görevler üstlendiler. Belirleyici biçimde katkıda bulundular ve dışarıdakiler tarafından da böyle algılandılar. Ama bu bize ayrıntılı olarak, kadınların yerel kiliselerde tanınmış önderlik konumlarına atanıp atanmadığını söylemez.
7. Kadınların etkinlikleri ve rolleriyle ilgili Yeni Antlaşma kanıtlarını ne abartmaya ne de küçümsemeye dikkat etmek gerekir. Örneğin Fibi’nin bir kilisede önderlik işlevi taşıdığı kanıtlanamaz; buna karşılık Yunya’nın öne çıkan bir misyoner elçi olduğunu büyük bir kesinlikle söyleyebiliriz.
8. Yeni Antlaşma’da, pratikte kesinlikle ihtiyar olarak belirlenebilecek, adı verilen kadınlar bulamayız. Ama aynı şey, özel durumlar (Petrus ve Yuhanna) dışında erkekler için de geçerlidir. Aramamızı olasılıklara genişletirsek, hem erkekleri hem de kadınları saptayabiliriz – meğerki kadınlar için ihtiyarlık görevine açık bir yasak olmuş olsun.
9. Yeni Antlaşma düşüncesinin ve yaşamının tarihsel ve kültürel bağlamında, yalnızca erkeklerin ihtiyar olabileceği genel olarak varsayılmazdı. Elçiler kadınların hiçbir zaman kilise önderliğine katılmamasını ve ihtiyar olarak hizmet etmemesini amaçlasaydı, kiliseye gelecek için yön vermek amacıyla bunu açıkça söylemeleri gerekirdi. Oysa ihtiyarlar ya da önderlerle ilgili bölümler, örneğin Elçilerin İşleri 14:23, 1 Petrus 5:1-5, İbraniler 13:17, ihtiyarlık görevini ya da önderliği erkeklerle sınırlayan ifadeler içermez.

15. Bölümün Özeti: İhtiyar olarak kadınlar mı? 1 Timoteos 3

1. İhtiyarların atanmasıyla ilgili en ayrıntılı buyruklar, Pavlus’un ihtiyarlık görevi için koyduğu koşul listelerinde bulunur (1 Timoteos 3:1-7; Titus 1:5-9). İngilizce çevirilerin çoğunun uyandırdığı izlenimin aksine, bu listeler Grekçe metinde kadınları açıkça dışarıda bırakmaz. Tanınmış tamamlayıcı bilginler bunu kabul eder. Bu bölümler (özellikle 1 Timoteos 3), Yeni Antlaşma’nın bu terimi kullandığı anlamda kadınların “ihtiyar” olma koşullarını karşılayabileceğine dair olumlu işaretler içerir.
2. Pavlus’un 1 Timoteos 3:2 ve Titus 1:6’da kullandığı “tek kadının kocası” deyimi, Hristiyan cinsel ahlakına sadakati hedefler ve “tek erkeğin karısı”nı da kapsayacak biçimde genel (cinsiyetten bağımsız) olarak anlaşılmalıdır.
3. İhtiyarların ya da çobanların belirleyici bir görevi, sürünün koruyucusu olmaktır. Bundan yalnızca erkeklerin ihtiyar ya da çoban olması gerektiği sonucu çıkmaz. “Tek kadının kocası” ifadesini genel olarak anlarsak, Pavlus’un 1 Timoteos 3:1-7’de saydığı on yedi koşulun hepsi, erkeklerde olduğu gibi kadınlarda da bulunan nitelikler ve davranışlardır. Aynı özellik, Titus 1:5-9’daki ilgili listede de baştan sona görülür.
4. Özetle: Kutsal Yazılar, kadınların kilisede ihtiyar olmasına yönelik genel bir yasağı desteklemez. Aynı şekilde kadınların yerel kilisede başka herhangi bir görevi üstlenmesine yönelik bir yasak da yoktur. Erkeklerin ve kadınların tamamlayıcılığı (birbirini tamamlaması), önderlikte hem erkeklerin hem de kadınların bulunmasının yararlı olduğunu düşündürür.

5. 11 ile 15. bölümler arasında, 1 Timoteos 2-3'ün kadınların öğretmesi ve ihtiyarlık görevindeki kadınlar için ne anlama geldiğini açıkladım. Bu açıklama, Yeni Antlaşma'nın mevcut bulgularını ve tarihsel ve kültürel bağlam hakkındaki bilgileri hesaba katar; kanıtlanmamış spekülasyonlara gerek duymayan bir sadeliğe sahiptir; ve incelememizin doğrudan odağının dışındaki başka alanlara da ışık tutar. Bu üç özellik, ona güvenmek için gerekçe sağlar.

16. Bölümün Özeti: Bilanço çıkarmak ve birbirimize yaklaşmak

1. 2 ile 15. bölümler arasında elde edilen sonuçlar, hiyerarşik olmayan ve kısmen tamamlayıcı bir evlilik anlayışını destekler; aynı zamanda kadınların kiliselerde öğretmesine ya da önderlik etmesine yönelik her türlü genel yasağı reddeder.
2. Boyun eğme kavramı, Hristiyanlığın alçakgönüllülük ve eşitlik paradoksu bağlamında anlaşılmalıdır. Tanrı'nın halkına ait olan herkes, O'nun bol lütfunun eşit haklara sahip mirasçısıdır. İsa Mesih'in örneği nedeniyle alçakgönüllülük Hristiyan yaşamının merkezinde durur.
3. Sonuçlarımız, imanlıların davranışına yaratılışın mı yoksa yeni yaratılışın mı ne ölçüde yön vermesi gerektiğine dair ön kabullere bağlı değildir. Ama yaratılışın (arka plan olarak) ve yeni yaratılışın (ön plan olarak) üst üste bindiği şimdiki duruma iyi uyarlar.
4. Kocalar karılarına egemen olmaya değil, onlara hizmet etmeye çağırılmıştır. Kadınları kilise önderliğine çağırmak Kutsal Yazılar'la çelişmez. Bu çağrılarının cinsiyetlerin karışmasına yol açabileceğinden korkmak için hiçbir neden yoktur.
5. Bazı yorumlar yetersiz kalır; çünkü yorumcunun Kutsal Yazılar'dan beklentileri çok düşüktü. Metinlerin titizlikle incelenmesi, Kutsal Kitap yazarlarının yeniden takdir edilmesine yol açmalıdır – Tanrı'nın yüceliği için.
6. Kiliseler, kilise birlikleri ve başka topluluklar evanjelik olduklarını ileri sürdüklerinde, Yeni Antlaşma'nın birlik hakkında söylediklerine itaat etme yükümlülüğünü de kabul etmiş olurlar.
7. Şu anda kamplaşma düşüncesinin damgasını vurduğu tartışmanın her iki tarafında da zayıflıklar vardır. Yorum konusundaki görüş ayrılıkları, birliğe ulaşmak için daha fazla çalışma gerektirmektedir.
8. Eşitlikçilerin, tamamlayıcıların düşük güdülerle hareket ettiği yönündeki iddialarından vazgeçilmelidir.
9. Tamamlayıcılar tartışmaya ilişkin anlayışlarını yeniden yönlendirmelidir. Evlilik ya da kadınların hizmeti hakkındaki eşitlikçi görüşler teolojik liberalizme götürmez. Kutsal Kitap'ın yetkisini kabul eden imanlılar arasında belirleyici sorular Kutsal Yazılar'a itaat soruları değil, ortodoks yöntemlerle açıklığa kavuşturulması gereken yorum sorularıdır. Tamamlayıcıların, tamamlayıcı yorumlara karşı evanjelik itirazların Kutsal Yazılar'ın yetkisini ya da Müjde'nin gerçeğini tehlikeye attığını ileri sürmekten vazgeçmelerinin zamanı gelmiştir.
10. İsa, kendisini izleyecek olanların birliği için dua eder (Yuhanna 17:11, 20-23), öyle ki dünya Baba'nın O'nu gönderdiğini anlasın. Mesih merkezli bir dünya görüşünde bu, son derece önemli bir hedeftir. Birliği korumak için her şeyi yapma yönündeki elçisel buyruk, karşılıklı saygıya dayanan yeni bir konuşmayı gerektirir. Kadınların önderliği ya da hizmeti konusunda karşıt görüşler benimsemiş olanlar, bunun Müjde'nin temel bir sorusu olmadığını kabul etmeli; Kutsal Kitap'a dayalı argümanları yeniden incelemeli, yalnızca sağlam yorum yöntemleri uygulamaya dikkat etmeli ve

her Őeyden 6nce ilgili b6l6mlerin baēlamına ve d6Ő6nce akışına daha fazla dikkat ve daha fazla aēırlık vermelidir. Bu arada, Rab’bin hepimizi kabul ettiēi gibi, biz de birbirimizi kabul edelim (Romalılar 15:7).